

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНИЙ МЕТОДИЧНИЙ КАБІНЕТ З ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І.Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО

Матеріали Всеукраїнської навчально-наукової конференції
“ПРОБЛЕМИ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНСЬКОЇ
МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ У СВІТОВИЙ ОСВІТНІЙ
ПРОСТІР”

21-22 травня 2009 року
м. Тернопіль

Тернопіль
ТДМУ
“Укрмедкнига”
2009

Деньга О.В., Коновалов М.Ф., Жук Д.Д.

ДОСВІД ПРОВЕДЕННЯ ПЕРЕДАТЕСТАЦІЙНИХ ЦИКЛІВ ДЛЯ ДИТЯЧИХ ЛІКАРІВ-СТОМАТОЛОГІВ НА КАФЕДРІ
СТОМАТОЛОГІЇ ДИТЯЧОГО ВІКУ ОДМУ 261

Дзюбановський І.Я., Поляцко К.Г., Бенедикт В.В., Свистун Р.В., П'ятночка В.І., Герасимець Ю.М., Луговий О.Б.
ОСОБЛИВОСТІ УДОСКОНАЛЕННЯ ПІДГОТОВКИ ІНТЕРНІВ-ХІРУРГІВ НА КАФЕДРІ ХІРУРГІЇ ФПО 263

Ждан В.М., Кітура Є.М., Бабаніна М.Ю., Шилкіна Л.М., Крачек Г.О., Стародубцев С.Г., Волченко Г.В., Лебідь В.Г.,
Ткаченко М.В.
СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ “ЗАГАЛЬНА
ПРАКТИКА – СІМЕЙНА МЕДИЦИНА” 264

Ждан В.М., Скрипник І.М., Воробійов Є.О., Давиденко Г.М.
МЕТОДИ ОБ’ЄКТИВНОГО КОНТРОЛЮ ЗНАЬ НА ПІСЛЯДИПЛОМНОМУ ЕТАПІ НАВЧАННЯ ЛІКАРІВ, ЇХ
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРЕВАГИ 265

Журавльова Л.В., Хворостінка В.М., Цівенко О.І., Александрова Н.К.
ДОСВІД ВИКЛАДАННЯ ТЕРАПІЇ ЛІКАРЯМ-ІНТЕРНАМ ІЗ СПЕЦІАЛЬНОСТІ “ВНУТРІШНІ ХВОРОБИ”
В СУЧАСНИХ УМОВАХ 267

Івченко В.К., Налапко Ю.І., Бесподудіна Г.В., Зеленська О.В., Козікова О.А., Жила А.В.
МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ЕТИКО-ПРАВОВОГО СВІТОГЛЯДУ В СИСТЕМІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ
ПІДГОТОВКИ ОРГАНІЗАТОРІВ ОХОРОНИ ЗДОРОВ’Я 269

Кравченко Л.Г., Лотиш Н.Г., Прохорова С.В.
ПРОФІЛАКТИЧНА СПРЯМОВАНІСТЬ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ ПЕДІАТРІВ-ІНТЕРНІВ 270

Лісовий В.М., Капустник В.А., Міхалін М.О., В’юн В.В.
СОЦІОЛОГІЧНИЙ МОНІТОРИНГ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ НАВЧАННЯ В ІНТЕРНАТУРІ 271

Луньова Г.Г., Завадецька О.П., Федорова Т.Т., В’юницька Л.В., Олійник О.А., Погоріла Л.І.
АКТУАЛЬНІСТЬ НОВИХ ПІДХОДІВ ДО ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ ФАХІВЦІВ З ЛАБОРАТОРНОЇ МЕДИЦИНИ 272

Мисула І.Р., Бакалюк Т.Г., Голяченко А.О., Коваль В.Б., Лавріненко О.М., Мартинюк В.І., Левицька Л.В., Вакуленко Л.О.,
Салайда І.М.
ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ З МЕДИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ НА ФАКУЛЬТЕТІ
ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ 274

Науменко Л.Ю., Кльованик В.А., Березовський В.М., Лоїк О.В., Чемирисов В.В., Крижановська Т.В.
ОРГАНІЗАЦІЯ ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ-ЕКСПЕРТІВ МЕДИКО-СОЦІАЛЬНИХ ЕКСПЕРТНИХ КОМІСІЙ З ПИТАНЬ
МЕДИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ХВОРИХ І ІНВАЛІДІВ 275

Нідзельський М.Я., Давиденко Г.М., Марченко А.В., Писаренко О.А., Кузнецов В.В.
ПРОБЛЕМИ ІНТЕГРАЦІЇ ЗМІСТУ НАВЧАННЯ НА РІЗНИХ ЕТАПАХ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ ЛІКАРІВ-
СТОМАТОЛОГІВ 276

Поляков А.Є., Ковальчук Л.І., Прокопова Т.М., Муравська О.М., Андрієвська С.О.
СУЧАСНИЙ ДОСВІД ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ 278

Попік Г.С., Паненко А.В., Корнован Г.В., Коваленко С.Ф., Синенко В.І., Колотвіна Л.І.
ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ У КЛІНІЧНІЙ ОРДИНАТУРІ 279

Попік Г.С., Паненко А.В., Корнован Г.В., Коваленко С.Ф., Синенко В.І., Колотвіна Л.І., Колобанова Л.Д., Шишкін В.М.,
Шишкіна Н.В., Супрун С.О.
ВИКОРИСТАННЯ РІЗНИХ АКТИВНИХ ФОРМ НАВЧАННЯ В ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ 280

Ребров Б.О., Комарова О.Б., Реброва О.О., Строїло Н.Г., Блудова Н.Г.
КОНТРОЛЬ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК У ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ ПРИ БАГАТОРІВНЕВІЙ ТА БАГАТОЕТАПНІЙ
ПІДГОТОВЦІ 282

Сагаль І.Р., Боярчук О.Р., Бузько Є.Ф.
ДЕЯКІ ПРОБЛЕМИ БЕЗПЕРЕРВНОГО ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ЛІКАРІВ 283

Свінціцький А.С.
ВПРОВАДЖЕННЯ ПРИНЦИПІВ ДОКАЗОВОЇ МЕДИЦИНИ В ПРОГРАМУ ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ В ІНТЕРНАТУРІ
ЯК ШЛЯХ ДО ІНТЕГРАЦІЇ В ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ОСВІТНІЙ ПРОСТІР 283

Скрипник І.М., Потяженко М.М., Соколюк Н.Л., Люлька Н.О., Гаєвський С.О., Гопко О.Ф.
МЕТОДИ ОРГАНІЗАЦІЇ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В ПІСЛЯДИПЛОМНІЙ ОСВІТІ 286

УДК 378.147:616.31

Нідзельський М.Я., Давиденко Г.М., Марченко А.В., Писаренко О.А., Кузнецов В.В.

ПРОБЛЕМИ ІНТЕГРАЦІЇ ЗМІСТУ НАВЧАННЯ НА РІЗНИХ ЕТАПАХ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ ЛІКАРІВ-СТОМАТОЛОГІВ

Вищий державний навчальний заклад України

“Українська медична стоматологічна академія”, м. Полтава

Проблеми інтеграції змісту навчання на різних етапах післядипломної освіти лікарів-стоматологів

У статті розглядається важлива проблема сучасної освіти – це проблема інтеграції змісту навчання, інтеграційних аспектів при викладанні дисциплін на післядипломному етапі навчання спеціалістів. Викладено основні погляди на проблему при навчанні лікарів-стоматологів на різних циклах удосконалення професійної майстерності.

Інтеграція змісту навчання для лікарів-стоматологів розглядається з точки зору цілісності людського організму, тісних взаємозв'язків між органами та системами.

Для вирішення проблеми пропонується досвід проведення тематичного циклу підвищення кваліфікації для лікарів-стоматологів різного профілю "Інтеграційні аспекти в реабілітації стоматологічних хворих". Вважаємо принцип інтеграції пріоритетним для навчального процесу на післядипломному етапі навчання лікарів-стоматологів і таким, що дає змогу підвищити якість засвоєння знань, всебічно оволодіти спеціальністю і мати певний кругозір із усіх стоматологічних дисциплін.

Проблеми интеграции содержания обучения на разных этапах последипломного образования врачей-стоматологов

В статье рассматривается важная проблема современного образования – это проблема интеграции содержания обучения, интеграционных аспектов во время преподавания дисциплин на последипломном этапе обучения специалистов. Изложены основные взгляды на проблему при обучении врачей-стоматологов на различных циклах усовершенствования профессионального мастерства.

Інтеграція содержания обучения для врачей-стоматологов рассматривается с точки зрения целостности человеческого организма, тесных взаимосвязей между его органами и системами.

Для решения проблемы предлагается опыт проведения тематического цикла повышения квалификации для врачей-стоматологов разного профиля "Интеграционные аспекты в реабилитации стоматологических больных". Считаем принцип интеграции доминирующим для учебного процесса на последипломном этапе обучения врачей-стоматологов и таковым, что дает возможность повысить уровень качества усвоения знаний, всесторонне овладеть специальностью и иметь определенный кругозор из всех стоматологических дисциплин.

Problems of integration of maintenance of training on the different stages of postgraduate education of doctors-stomatologies

In the article the important problem of modern education is examined is problem of integration of maintenance of training, integrations aspects during teaching of disciplines on the postgraduate stage of teaching of specialists. The basic looks are expounded on a problem at studies of doctors-stomatologies on diverse cycles of improvement of professional trade.

Integration of maintenance training teaching for doctors-stomatologies is examined from the point of view wholeness integrity of human organism, close intercommunications organs and systems.

For the decision of problem experience of leadthrough of thematic cycle of the in-plant training is offered for doctors-stomatologies different profile „Integration aspects in the rehabilitation of stomatological patients”. We count principle of integration of most essential for an educational process on the postgraduate stage of studies doctors-stomatologies and such, that enables to promote the level of quality of mastering of knowledges, comprehensively to capture speciality and to have the certain range of interests from all stomatological disciplines.

Ключові слова: інтеграція, післядипломна освіта, інтеграційний аспект, зміст навчання.

Ключевые слова: интеграция, последипломное образование, интеграционный аспект, содержание обучения.

Keywords: integration, postgraduate education, integration aspect, maintenance of training.

Актуальність проблеми. Однією з найістотніших тенденцій розвитку сучасної освіти у світі є фундаменталізація її змісту. В нього повинні входити ті елементи, які б заслуговали витрачених на них зусиль слухачів та викладачів. Таких зусиль варті знання, які об'єднують, інтегрують особистість із людським суспільством, і знання, що роблять особистість вільною.

Посилений рух педагогічних систем до інтеграції – це один із найважливіших аспектів реалізації фундаментації змісту освіти. Мета інтегративних процесів у викладанні дисциплін – світоглядна цілісність особистості [1]. Проте проблема інтеграції змісту навчання залишається сьогодні на рівні методичних побажань, і тому всі спроби до інтеграції різних дисциплін є актуальними, заслуговують на розуміння та підтримку. Якщо сьогодні ми маємо багаторічний досвід викладання окремих дисциплін, то перші випробування проходить впровадження викладання полідисциплін. При цьому відсутні посправжньому наукові дослідження з проблеми взаємозв'язку структурованості змісту освіти та її необхідної якості.

Мета вирішення проблеми. Мета інтеграції – звільнити теоретичні абстрактні науки від сутнісної антропологічної обмеженості. Це звільнення передбачає перебудову дидактичних форм викладу сучасних наукових даних, відмову від традиційних методів наочного засвоєння. Методика викладання для вчених повинна орієнтуватися на перебудову процесів мислення у напрямі теоретичної діяльності, яка дає можливість адекватно сприймати та розвивати ненаочні доктрини сучасної науки. Потрібен кардинально новий підхід, а саме принцип інтегрованості знань, або цілісності навчання.

Ідея вивчення об'єктів і явищ з різних точок зору з застосуванням різних дисциплін широко відома. Разом з тим, у самому понятті "інтегрованість знань" віднаходимо різні аспекти. Так, зупиняючись на специфічних рисах різних предметів, можна одночасно вивчати та акцентувати існуючі між ними взаємозв'язки [2].

Незаперечна роль принципу інтеграції і у викладанні медичних дисциплін, особливо, якщо не забувати і про цілісність організму людини.

Зміст матеріалу. Стоматологія, як цілісна самостійна наука, на сучасному етапі отримала ряд розгалужень, що сприяло бурхливому розвитку її складових – терапевтичної, хірургічної, ортопедичної, ортодонтичної, нейростоматології та ін. Кожний розділ стоматології збагатився новими даними досліджень на високих технологічних рівнях, а великий потік інформації, нових матеріалів та технологій змушує спеціалістів постійно працювати над засвоєнням нового, підвищувати свою професійну майстерність.

Післядипломна освіта лікарів-стоматологів складається із певних етапів: навчання в інтернатурі за спеціальністю, на циклі спеціалізації при зміні спеціальності, вдосконалення майстерності на передатестаційному та тематичному циклах. Кожна стоматологічна спеціальність передбачає свої програми підвищення кваліфікації для лікарів-стоматологів відповідного фаху. Однак, як показує досвід роботи кафедри післядипломної освіти лікарів-стоматологів ортопедів, на сучасному рівні вузька спеціалізація в стоматології має, крім переваг, і недоліки, а саме: дещо обмежилась компетенція спеціалістів і цим самим зникла потреба в деяких лікарів у всебічному навчанні. Цілий ряд патологічних процесів зубощелепної системи вимагає поглиблених, інтегрованих знань з багатьох дисциплін для повноцінного обстеження та лікування пацієнтів. Досить часто лікар-стоматолог однієї спеціальності не може самостійно прийняти рішення про метод лікування певної патології в зв'язку з недостатніми знаннями. Тому викладачі кафедри запропонували і розробили навчальну програму тематичного циклу "Інтеграційні аспекти в реабілітації стоматологічних хворих". Програма розрахована на лікарів-стоматологів усіх спец-

іальностей: терапевтів, хірургів, ортодонтів, стоматологів дитячого віку – і дає можливість сконцентрувати знання на комплексному підході у лікуванні певних стоматологічних захворювань. Крім того, вивчення матеріалів окремих розділів програми вказує на обов'язкові консультації хірургів-стоматологів, терапевтів-стоматологів із ортопедами-стоматологами при прийнятті остаточного рішення в лікуванні захворювання.

Розроблена програма отримала позитивні відгуки серед лікарів-стоматологів різного фаху, які були ознайомлені з нею. Крім того, кафедра спочатку провела пробний тематичний цикл удосконалення для лікарів-стоматологів однієї центральної районної лікарні області згідно з розробленою програмою і також отримала схвалення та побажання продовжити починання. На сьогодні такі тематичні цикли проведені для лікарів-стоматологів різних спеціальностей майже усіх районів Полтавської області, а також у стоматологічних поліклініках Севастополя, Чернівців, Житомира.

Висновок. Таким чином, вважаємо принцип інтеграції пріоритетним для навчального процесу на післядипломному етапі навчання лікарів-стоматологів і таким, що дає змогу підвищити якість засвоєння знань, всебічно оволодіти спеціальністю і мати певний кругозір із усіх стоматологічних дисциплін.

Література

1. Беспалько В.С. Слагаемые педагогической технологии. – М.: Просвещение, 1989. – С. 48-54.
2. Клепко С.Ф. Есе з філософії освіти. – Луганськ, 1998. – 110 с.